

ÅRSPLAN 26/28

Hektneråsen FUS barnehage

Hektneråsen

INNHold

1. Om årsplanen og FUS sine mål for barnehagene

Visjon
Verdier
Hovedmål

2. Om barnehagen

3. Vårt verdigrunnlag

Barn og barndom
Demokrati
Mangfold og gjensidig respekt
Likestilling og likeverd
Bærekraftig utvikling
Livsmestring og helse

4. Barnehagens formål og innhold

Sosioemosjonell støtte og veiledning
Organisering og ledelse
Læringsstøtte

5. Barns medvirkning

6. Samarbeid

Foreldresamarbeid
Samarbeid med andre instanser

7. Overganger

Tilvenning i barnehagen
Overganger innad i barnehagen
Overgang mellom barnehage til skole

8. Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Lærende organisasjon
Planlegging
Vurdering
Dokumentasjon
Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte.

9. Barnehagens fagområder

**BARNET
FØRST!**

1. OM ÅRSPLANEN OG FUS SINE MÅL FOR BARNEHAGENE

Årsplanen viser hvordan barnehagen jobber for å oppfylle kravene i den nasjonale rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver (Kunnskapsdepartementet, 2017, s.37). Årsplanen beskriver hvordan vi jobber for å nå FUS sine felles målsetninger for barnehagene.

Visjon:

Sammen gir vi barndommen verdi: Vennskap, lek og glede og hverdagsmagi

Visjonen er vår ledestjerne og den setter retning for hva vi ønsker at FUS barnehagene skal oppnå – i dag og i fremtiden. Visjonen er det vi strekker oss etter hver dag i møte med barn, foreldre og kollegaer.

Våre metoder for å jobbe mot visjonen:

- Visjonene skal ligge til grunn for vårt pedagogiske arbeid i Hektneråsen FUS barnehage, i alt fra månedsplaner og hverdagsaktiviteter til den daglige kontakten med barna.

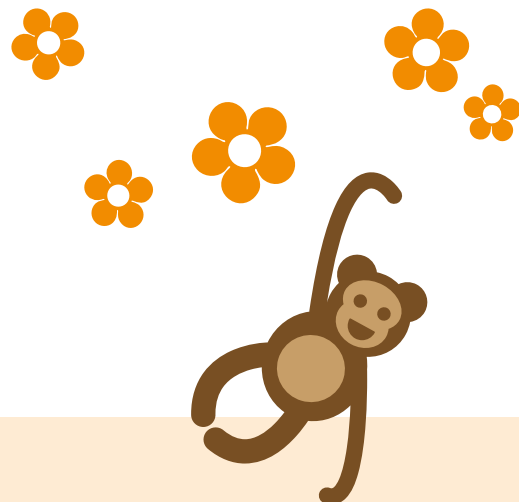
Verdier:

Glødende, skapende og tilstedeværende

Verdiene er kulturbærerne i FUS. Verdiene forteller hva vi står for, hva vi tror på og hva som er viktig for oss. De er en kilde til motivasjon og inspirasjon i det daglige arbeidet i barnehagen på veien for å virkeliggjøre visjonen.

Våre metoder for å jobbe i tråd med verdiene:

- Vi er stolte av jobben vår og tar eierskap til alle våre oppgaver
- Vi har alltid et fang eller en trygg hånd å tilby barna
- Vi tør å utfordre oss selv og gamle vaner
- Vi evner å skape de magiske øyeblikkene i hverdagen
- Vi er engasjert og viser positivitet
- Vi lytter aktivt
- Vi tar avgjørelser basert på fakta og fagkunnskap
- Vi verdsetter handlekraft og kreativitet

Hovedmål:

- FUS barn har et positivt selvbilde.
- FUS barn er trygge og forskende, trives i lek og har vennekompetanse.
- FUS barn gleder seg til “resten av livet”, og vet at de har påvirkningsmulighet og at innspillene deres teller.
- FUS barn har det gøy i barnehagen.

Våre metoder for å jobbe mot målene:

I Hektneråsen FUS barnehage har vi fokus på å skape et trygt og godt klima i barnegruppene gjennom å være tilstedeværende, varme og sensitive voksne. Vi ønsker at alle barn skal få mulighet til å være den beste versjonen av seg selv.

Barna skal oppleve anerkjennelse og trygghet som gir dem mot og lyst til å utforske verden rundt seg. Sentralt i vår barnehage står leken og lekens egenverdi. Gjennom lek legges grunnlaget for læring, utvikling og mestring. Vi arbeider kontinuerlig med Barnet Først og *Tuning in to Kids* for å styrke kvaliteten i det relasjonelle arbeidet med barna hver eneste dag

I FUS barnehagene har vi et felles slagord, «Barnet først». Det innebærer at alt vi gjør skal være til barnets beste. «Barnet først» er også navnet på vår kompetansesatsing, der målet er et likeverdig barnehagetilbud av høy kvalitet i alle våre barnehager.

I denne årsplanen er kapitlene bygd opp slik: Først en beskrivelse av hva rammeplanen sier, så en beskrivelse av hvordan vi vil gjennomføre dette i praksis.

2. OM BARNEHAGEN

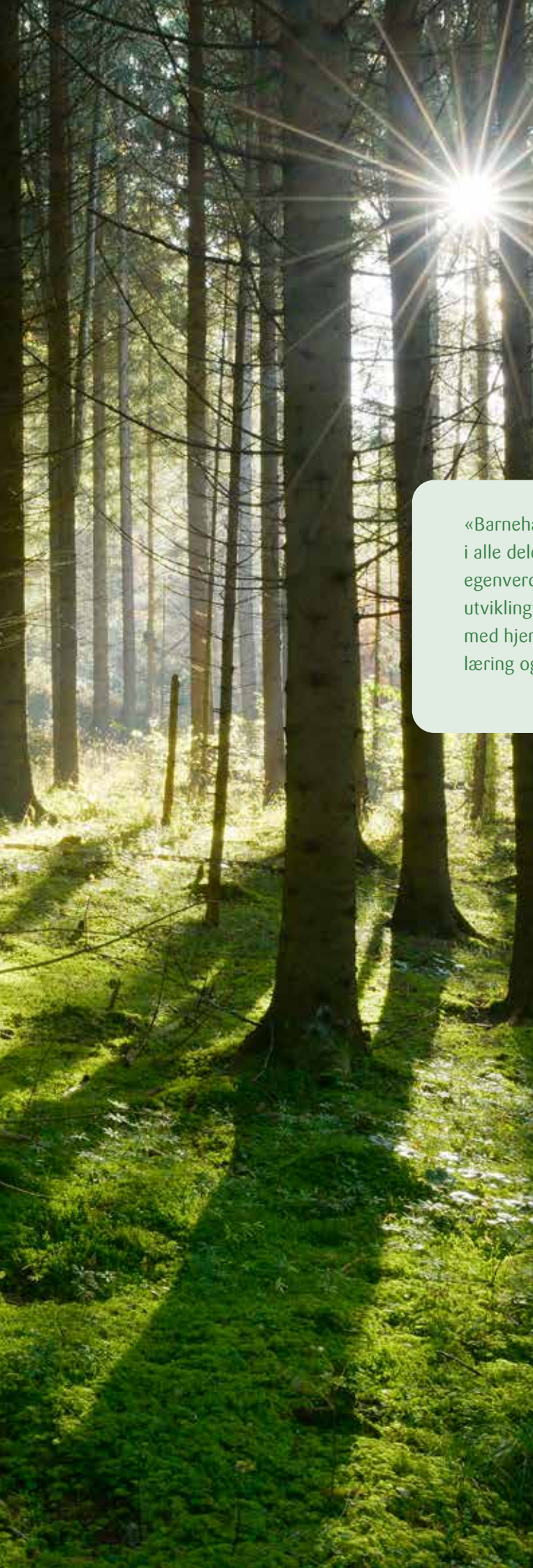

Hektneråsen FUS barnehage åpnet i 2011 og ligger i naturskjønne omgivelser på Hektneråsen i Rælingen. Barnehagen består av pedagogiske ledere, barnehagelærere, pedagogiske medarbeidere og fagarbeidere som sammen arbeider for å skape et trygt, inkluderende og utviklende miljø for barna.

Her er vi så heldige som har skogen og Østmarka som nærmeste nabo. Barnehagen har et variert og unikt uteområde med naturtomt, grillhytte, grillplass og lekeplasser tilpasset ulike aldersgrupper. Her i Hektneråsen er vi en barnehage som verdsetter lek og gode opplevelser ute gjennom hele året.

Barnehagen har fem avdelinger fordelt på to etasjer. Gresshoppa og Sommerfuglen er småbarnsavdelinger for barn i alderen 1–3 år, med plass til 21 barn hver. Edderkoppen, Marihøna og Murtua er avdelinger for barn i alderen 3–6 år, med plass til 24 barn hver.

Murtua er barnehagens utegruppe, her har vi fokus på mer utetid og flere turer. Vi benytter barnehagens nærmiljø både til korte og lengre turer. Gruppen følger barnehagens ordinære planer og årshjul, men har i tillegg et eget årshjul for Murtua. Her jobber vi blant annet med temaer som dyr som lever i Østmarka, mat og sankning med mer.

3. VÅRT VERDIGRUNNLAG

«Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 7)

Barn og barndom

«Barna skal møtes som individer, og barnehagen skal ha respekt for barnets opplevelsesverden. Barns liv påvirkes av omgivelsene, men barn påvirker også sine egne liv.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 8).

Vårt syn på barn og barndom:

- Barndommen er en tid med stor egenverdi. Den skal vernes om og fylles med det barna er opptatt av, og være preget av omsorg, lek og gode opplevelser.
- Barnehagen skal være et trygt og inkluderende sted hvor barna får muligheten til å møte utfordringer, utvikle sine evner og oppleve dager med glede, lek og fellesskap.
- Vi møter barna der de er, og støtter dem i å utvikle og videreutvikle et positivt selv bilde gjennom omsorg, empati, mestring, utforskning, refleksjon og tilstedeværende voksne.
- Barnehageårene er en viktig periode for barns følelsesmessige utvikling. Derfor har barnehagen en sentral rolle i å støtte utviklingen av barnas emosjonelle verden og emosjonelle kompetanse.
- Barnehageårene legger grunnmuren for videre utvikling og læring videre i livet.

Demokrati

Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. Gjennom å delta i barnehagens fellesskap skal barna få mulighet til å utvikle forståelse for samfunnet og den verden de er en del av.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 8).

Våre metoder for å fremme demokrati:

- Vi gir barna tid og rom til å uttrykke seg, og møter dem ved å være lyttende og anerkjennende voksne. Dette gjør vi gjennom barnesamtaler, hverdagssamtaler og observasjoner.
- Gjennomfører felles temaarbeid som skaper fellesskap, tilhørighet, og felles opplevelser på tvers av avdelingen.
- Barna skal jevnlig få mulighet til å delta i planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens innhold og aktiviteter. Slik at vi ivaretar barns medvirkning.
- Vi arbeider for ett miljø der barna får øve seg på samarbeid, respekt for hverandre og forståelse for at ulike meninger har verdi.
- Barna skal oppleve at de har en stemme, blir lyttet til, sett og tatt på alvor. Dette er grunnleggende for inkludering og fellesskap.

Mangfold og gjensidig respekt

«Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barnehagen skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass og verdi i fellesskapet. Barnehagen skal legge til rette for kulturmøter, gi rom for barnas egen kulturskaping og bidra til at alle barn kan få oppleve glede og mestring i sosiale og kulturelle fellesskap.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 9).

Våre metoder for å fremme mangfold og gjensidig respekt:

- Vi ønsker å styrke barnas tro på seg selv og opplevelse av å mestre livet.
- Hos oss skal barna oppleve at det er godt nok å være seg selv.
- Barna skal få forståelse for at mennesker lever i ulike familiesammensetninger og har ulik tro, kultur og bakgrunn.

- Vi ønsker at barna skal oppleve at ulikheter er naturlige, verdifulle og berikende.
- Vi arbeider for å lære barna å møte hverandre med respekt, omsorg og anerkjennelse.
- Vi ønsker å fremme et inkluderende miljø der fellesskapet er viktigere enn kropp, utseende og ytre forskjeller.
- Gjennom lek, samtaler og hverdagsopplevelser utvikler barna empati, toleranse og forståelse for at alle mennesker har like stor verdi.

Likestilling og likeverd

«Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 10)

Våre metoder for å fremme likestilling og likeverd:

- Barna skal oppleve å bli møtt med respekt, omsorg og anerkjennelse.
- Ingen skal oppleve å bli dømt eller holdt utenfor.
- I det daglige samspillet skal barna erfare nestekjærlighet, omtanke og betydningen av å bry seg om hverandre.
- Barna skal få oppleve hvor godt det er å bli sett, verdsatt og ivaretatt av andre.
- Gjennom lek, aktiviteter og hverdagsmøter skal barna oppleve solidaritet, tilhørighet og fellesskap.
- Barna skal erfare at fellesskapet innebærer støtte og omsorg når noen trenger det.
- Vi ønsker at barna skal få kjennskap til at mennesker kan tenke, leve og uttrykke seg på ulike måter.
- I møte med åpne, varme og lyttende voksne skal barna oppleve respekt uavhengig av familiesammensetning, kultur, tanker, funksjonsevne eller identitet.
- Vi arbeider for et inkluderende miljø der alle barn har like stor verdi og like muligheter til å delta, utvikle seg og høre til.

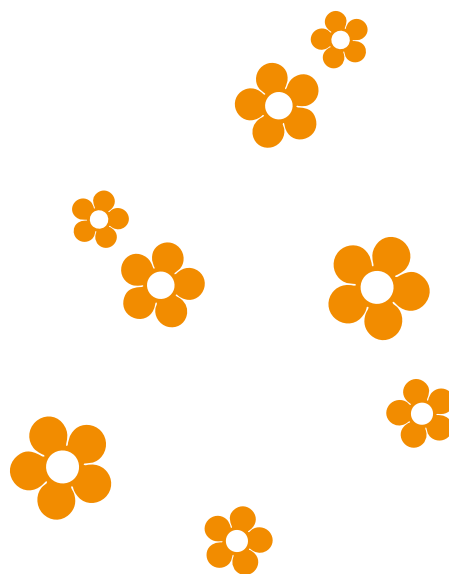
Bærekraftig utvikling

«Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 10.)»

Våre metoder for å fremme bærekraftig utvikling:

- Vi ønsker å gi barna en begynnende forståelse av hvordan dagens handlinger påvirker fremtiden, og at alle kan bidra til å ta vare på miljøet gjennom å bruke jordens ressurser på en ansvarlig og bærekraftig måte.
- Barna skal lære om hvordan vi kan bruke jordens ressurser på en ansvarlig og bærekraftig måte.
- Gjennom lek, undring og utforskning skal barna utvikle respekt og omsorg for naturen og miljøet rundt seg.
- Vi ønsker at barna skal oppleve naturglede og kjenne tilhørighet til naturen gjennom gode opplevelser ute.
- Barna skal få erfaring med bærekraftige valg i hverdagen, som gjenbruk og det å ta vare på det vi har.

Livsmestring og helse

«Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 11).

Våre metoder for å fremme livsmestring og helse:

- Barna skal få kunnskap som styrker evnen til å mestre eget liv, ta gode valg og utvikle tro på egne ressurser.
- Vi ønsker å støtte barna i å møte og håndtere motgang og utfordringer i hverdagen.
- Barna skal erfare at vanskelige situasjoner kan mestres med støtte, tid og øvelse.
- Barna skal få hjelp til å kjenne igjen, forstå og sette ord på egne følelser, samtidig som de utvikler empati og forståelse for andres følelser og behov.
- Vi arbeider for å skape et trygt, varmt og omsorgsfullt miljø der barna føler seg sett, ivaretatt og betydningsfulle i fellesskapet.

4. BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD

«Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 19)

Barnet først er et helhetlig system for å styrke de ansattes kunnskap og handlingskompetanse. Det består av tre ulike hovedområder som sammen bidrar til å styrke barns allsidige utvikling; sosioemosjonell støtte og veiledning, organisering og ledelse samt læringsstøtte.

Sosioemosjonell støtte og veiledning:

Sosioemosjonell støtte og veiledning handler om hvordan de ansatte klarer å skape en barnehagehverdag som hjelper barn å utvikle gode relasjoner med andre, oppleve glede ved å lære noe nytt, oppleve trygghet og tilknytning og ha en opplevelse av selvbestemmelse og selvstendighet.

Positivt klima: I et positivt klima smiler og ler de ansatte sammen med barna. Vi ser mange bevis på at de har en god relasjon til barna, og de viser entusiasme og interesse både med kroppen og stemmen. De er der barna er, i barns høyde og med kroppen vendt mot dem.

Negativt klima: Det er fravær av at de ansatte straffer, håner, kjefter eller erter barna.

Sensitive voksne-trygge barn: Å være sensitiv handler om å være oppmerksom og respondere på det enkelte barns tegn på at de har behov for støtte. De ansatte kjenner barna godt. De merker hvis barna er urolige, redde, uoppmerksomme, uinteressert, og de tilpasser atferden sin for å respondere på det de ser.

Barns perspektiv og medvirkning: De ansatte følger barns initiativ og ideer, viser fleksibilitet og ivaretar barnas perspektiv. De lar barn utrykke seg og etterspør barns ideer, gir barn ansvar og oppmuntring til å klare seg selv.

Emosjonskompetanse hos barn og ansatte:

Emosjonskompetanse handler om å identifisere og forstå egne følelser og håndtere frustrasjon. Det handler om å forhindre at stress og uro overvelder evnen til å tenke klart, og ha kontroll over hvordan og når du uttrykker følelser.

Emosjonsveiledning: I emosjonsveiledning er de ansatte bevisst barnets følelser, er til stede, oppretter kontakt med barnet, viser forståelse og aksept for barnets følelser. De går inn i følelsen til barnet, og navngir følelsen. Hvis nødvendig, hjelper og støtter de barnet i problemløsningen.

Organisering og ledelse:

Organisering og ledelse handler om hvordan ansatte skaper en barnehagehverdag som hjelper barn å utvikle god selvregulering, holde fokus og vise interesse for lek og læringssituasjoner. De ansatte etablerer og opprettholder rutiner og strukturer for

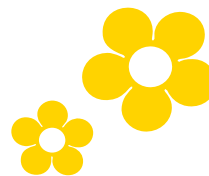
å skape forutsigbarhet og trygghet, slik at barna kan engasjere seg i meningsfulle og utviklingsfremmende aktiviteter.

Gruppeledelse og veiledning: de ansatte er proaktive og har klare forventninger til atferd. De gir oppmerksomhet på ønsket atferd og gir trygge og forutsigbare rammer.

Tilrettelegge for lek, læring og overganger:

Avdelingen har klare rutiner og de ansatte sikrer flytende overganger. Barna kjenner til regler, og barnehagehverdagen preges av lite venting. Innhold og aktiviteter er godt forberedt.

Variasjon: Det er varierte og interessante materialer i barnas høyde. De ansatte tar barnets perspektiv og legger til rette for alle barns deltakelse i aktiviteter.

Læringsstøtte:

Læringsstøtte handler om at de ansatte gir støtte til barnas læring. Det teoretiske grunnlaget kommer hovedsakelig fra forskning på kognitiv utvikling og språkutvikling. Der vektlegges forskjellen mellom læring av hvordan fakta henger sammen og det å kunne lære fakta. Barns kognitive og språklige utvikling er avhengig av mulighetene de får til å benytte eksisterende ferdigheter, og om de ansatte støtter utviklingen av stadig mer komplekse ferdigheter. Læring skjer når barnet er i samspill, er aktivt og opplever mening og engasjement. Ren instruksjon egner seg ikke for barn i barnehagealder. De har behov for å delta og medvirke og oppleve mening for at læring skal kunne skje.

Begrepsutvikling, forståelse og dybdelæring:

De ansatte bruker læringsfremmende diskusjoner og aktiviteter sammen med barna. Læring handler ikke bare om å tilegne seg kunnskap, men også om å benytte denne kunnskapen i nye situasjoner. De ansatte legger mest vekt på å øke barnas forståelse, snarere enn bare å gjennomføre læringsaktiviteten. De ansatte relaterer nye begreper til situasjoner, hendelser eller objekter som barna er kjent med. Gjenkjenning fremmer læring. De ansatte etterspør barns tenkning og problemløsning.

Tilbakemeldinger: Barn trenger tilbakemeldinger på egen læring for å få mest mulig ut av en situasjon/aktivitet. Når barna er i lek og holder på med aktiviteter kan de ansatte gi hint (verbalt eller fysisk), komme med innspill eller stille spørsmål. På den måten kan barna holde på lenger med en aktivitet og kan dermed oppnå økt læring og mestring. Målet er tilbakemeldingssirkler, det vil si gjentakende spørsmål - svar - sekvenser, slik at barnet får en dypere forståelse av det aktuelle temaet.

Språk: I språkstøtte er det viktig med hyppige samtaler sammen med barna, og frem- og tilbake utvekslinger mellom barnet og de ansatte. De ansatte snakker med barna ikke til, de stiller åpne spørsmål der svaret krever mer enn ett eller to ord. De ansatte repeterer og videreutvikler barnas utsagn, setter ord på det barna og det de selv gjør. De har et variert språk, forklarer ord og knytter ord til hendelser og erfaringer her og nå. De ansatte har en klar intensjon om å fremme barns språk i samtaler mellom barna og mellom barn og ansatte.

Egenledelse i lek og læring: De ansatte støtter barn i sin utvikling av egenledelsesfunksjonene; planlegging, organisering, arbeidshukommelse, fleksibilitet, selvregulering, selvmonitorering og igangsetting. De ansatte tilrettelegger for et variert og rikt lekemiljø og deltar i barnas lek.

BARNET FØRST!

Slik arbeider vi med Barnet først:

I Hektneråsen FUS arbeider vi med Barnet først gjennom interne og eksterne observasjoner utført av CLASS-sertifisert personale. Observasjonene gir oss verdifull innsikt i kvaliteten på samspillet mellom barn og voksne, og danner grunnlag for videre utviklingsarbeid.

Etter gjennomførte observasjoner mottar barnehagen en rapport som avdelingene arbeider videre med. På bakgrunn av denne utarbeides handlingsplaner som skal styrke kompetansen, utvikle praksisen og bidra til kvalitet i møte med barna.

CLASS er en forkortelse for Classroom Assessment Scoring System og er et observasjons- og kvalitetsverktøy som måler samspillet mellom barn og ansatte. Verktøyet vurderer i hvilken grad de voksne legger til rette for barnas emosjonelle, sosiale og kognitive utvikling gjennom relasjoner og samspill. Pr. 2026 har barnehagen en ansatt som har gjennomført opplæring i CLASS og er sertifisert observatør.

OMSORG:

I Hektneråsen FUS barnehage skal vi være tilstedeværende voksne som lytter til barna og det barna uttrykker, både verbalt og nonverbalt. Vi møter barna med nysgjerrighet, støtte og små hint som hjelper dem videre når de står fast, slik at de opplever mestring og utvikling.

Vi voksne skal være gode rollemodeller og vise barna at det er lov å prøve og feile. Gjennom dette ønsker vi å styrke barnas tro på seg selv og bidra til et positivt selvilde.

Vi er opptatt av at alle barn skal bli sett, hørt og anerkjent. Derfor er det avgjørende for oss at barna møter trygge, varme og tydelige voksne som viser omsorg og setter gode rammer og grenser.

Når barn opplever trygghet og tilhørighet, får de gode forutsetninger for å håndtere både medgang og motgang senere i livet. Trygge barn er nysgjerrige, undrende og lyst til å utforske verden rundt seg.

LEK:

Leken er en sentral og verdifull del av barns liv. Gjennom lek utforsker barna verden rundt seg, bearbeider opplevelser og øver seg på sosialt samspill. Leken bidrar til utvikling av motoriske ferdigheter, språk, sosial kompetanse, fantasi og samarbeidsevne.

Leken er frivillig, lystbetont, indre motivert og preget av glede, humor og kreativitet. Den har en egenverdi og skal ha en viktig plass i barnas hverdag.

Vi voksne har en betydningsfull rolle i barns lek og skal være bevisste hvordan vi møter den. Vi skal ikke styre leken, men støtte, veilede og bidra når barna trenger hjelp, for eksempel i situasjoner der de strever med samspill eller opplever utenforskap.

Gjennom gode lekeerfaringer skapes grunnlaget til å knytte vennskap, oppleve tilhørighet og utvikle seg i positiv retning. Derfor har vi et særlig fokus på at alle barn skal oppleve inkludering og få delta i lekefellesskapet.

DANNING:

Gjennom danning gir vi barna kunnskap, holdninger og erfaringer som gjør dem i stand til å møte andre mennesker med respekt og åpenhet, uavhengig av bakgrunn, kultur og livssyn.

Vi skal vise barna at alle mennesker har like stor verdi, og at det som er nytt eller annerledes kan være spennende, lærerikt og berikende. Barna skal møte voksne som aktivt forebygger mobbing og utestengelse, og som lærer barna betydningen av å inkludere hverandre i fellesskapet.

Danning skjer i samspill med omgivelsene og gjennom erfaringer i hverdagen. Vi støtter barna i å utvikle evnen til å være nysgjerrige, stille spørsmål, undre seg over verden og reflektere over egne handlinger og valg.

Vi ønsker at barna skal oppleve at de er verdifulle deltakere i et større fellesskap, med omsorg for seg selv og andre, og ha respekt for verden rundt seg. Barna skal kunne ytre sine meninger og samtidig føle at de blir tatt på alvor.

VENNSKAP OG FELLESSKAP:

Hos oss skal barna få støtte og kompetanse i hvordan man kan få en venn, hva det vil si å ha en venn, og hvordan man selv kan være en god venn.

Barna skal oppleve at de får hjelp når noe er vanskelig, og veiledning i hvordan man tar vare på vennskap, samarbeider med andre og viser respekt for egne og andres grenser.

Barnehagen skal ta vare på relasjonene mellom barna, samtidig som vi legger til rette for bygge nye vennskap. Gjennom felles opplevelser, lek og hverdagsaktiviteter får barna mulighet til å bygge egne vennskapsnettverk og oppleve tilhørighet i fellesskapet.

Vi arbeider forebyggende mot mobbing, erting og utenforskap ved å løfte fram hvert barns unike egenskaper og styrker. Målet vårt er at barna skal kjenne på glede ved å høre til, oppleve trygghet i relasjoner og utvikle gode sosiale ferdigheter som de tar med seg videre i livet.

KOMMUNIKASJON OG SPRÅK:

Hos oss er vi opptatt av å «bade» barna i språk ved å sette ord på det vi gjør gjennom hele dagen. Gjennom bevisst språkbruk i hverdagsrutiner, lek og aktiviteter skaper vi et rikt og stimulerende språkmiljø. Vi ønsker å oppmuntre barna til å bruke både verbal og nonverbal kommunikasjon, og til å utforske tale- og skriftspråket gjennom lek, nysgjerrighet og samspill.

Barna skal oppleve voksne som lytter, undrer seg sammen med dem og viser interesse for det de uttrykker. Slik legger vi grunnlaget for gode samtaler og trygg kommunikasjon.

Gjennom samtaler og daglige aktiviteter skal barna få erfaring og kunnskap om hvordan språket kan brukes til å sette ord på følelser, tanker, meninger og opplevelser.

Vi arbeider for at alle barn skal oppleve mestring, språglede og tilhørighet, og få utvikle språket sitt ut fra egne forutsetninger gjennom bruk av konkreter, bilder, tegn, lek og støttende kommunikasjon.

5. BARNS MEDVIRKNING

«Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 27).

Våre metoder for å sikre barns medvirkning:

- Gi barna tid og rom til å uttrykke seg, lytte og delta i samtaler.
- De ansatte skal være oppmerksomme på barnas tanker, interesser og meninger, og fange opp dette gjennom både verbale og nonverbale uttrykk.
- Barna skal få være med på å planlegge aktiviteter og innhold i hverdagen gjennom egne ønsker, initiativ og observasjoner gjort av de ansatte.
- Vi er fleksible, spontane og åpne for å justere egne planer når barnas behov, interesser eller initiativ tilsier det.
- Vi arbeider for gode og trygge rutiner i den daglige kommunikasjonen mellom foreldre og ansatte, slik at barnas stemme også kan ivaretas i samarbeid med hjemmet.
- Barns medvirkning handler foross om at barna skal bli sett, hørt og tatt på alvor i fellesskapet hver eneste dag.

6. SAMARBEID

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 29).

Våre metoder for å skape et godt foreldresamarbeid:

- FAU – Foreldrerådet består av alle foreldre/foresatte i barnehagen, og skal fremme deres fellesinteresse og bidra til samarbeid mellom barnehagen og foreldregruppen. FAU tar initiativ til sosiale aktiviteter for barn og foreldre.
- SU – Samarbeidsutvalget. Består av én forelder og én ansattrepresentant fra hver avdeling samt daglig leder. SU skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ i barnehagen.
- Utviklingssamtaler.
- Foreldremøte.
- Daglige samtaler og kommunikasjon.
- Sosiale sammenkomster med foreldre; f.eks. Lucia, påskefrokost, sommerfest ol.

Samarbeid med andre instanser:

- Barnehageadministrasjonen i kommunen
- PPT- Pedagogisk-psykologisk tjeneste
- Barnevernet
- BTI- Bedre Tverrfaglig Innsats
- Helsestasjon
- Skole

SAMMEN GIR VI
BARNDOMMEN VERDI:
VENNSKAP, LEK OG GLEDE
OG HVERDAGSMAGI

7. OVERGANGER

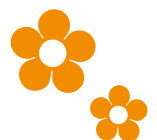
Tilvenning i barnehagen

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 33).

Våre metoder for å sikre en trygg og god tilvenning:

- Informasjon til nye foreldre i løpet av våren.
- Oppstarts samtale før barnet starter.
- Besøksdag for nye barn i barnehagen.
- Fast kontaktperson for nye barn i tilvenningsperioden
- Anbefaler minimum 5 dagers tilvenning
- Tilvenningssamtale etter oppstart – evaluering sammen med foreldrene om hvordan de har opplevd tilvenningen.
- Oppfordring til å komme på besøk i løpet av ukene før oppstart

Overganger innad i barnehagen

«Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 33).

Våre metoder for å sikre en god overgang innad i barnehagen:

- Tilvenningsuker på våren – Barna besøker sin nye avdeling sammen med en kjent voksen fra nåværende avdeling i to uker. Barna skal få mulighet til å bli kjent med den nye avdelingen, de voksne og barna som går der.
- Hyppige besøk til store barna sine inne- og uteområder det siste halvåret de begynner der.
- Foreldremøte for barn som begynner på stor avdeling.
- Tilbud om oppstarts samtale med pedagogisk leder på ny avdeling før sommerferien.

Overgang mellom barnehage til skole

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 33).

Våre metoder for å sikre en god overgang til skolen:

- Fellesarrangementer: barn fra barnehager i nærmiljøet møtes for å bli kjent.
- Øver på selvstendighetstrening.
- Går på skolebesøk.
- Har fast førskolegruppe.
- Barnesamtaler og overgangssamtaler.

8. BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET

Lærende organisasjon

«Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 37).

I FUS er vi lærende barnehager. Personalet er i kontinuerlig utvikling, holder seg faglig oppdatert, reflekterer over faglige og etiske problemstillinger, og er gode rollemodeller. Senge (2006) sier: "En lærende organisasjon er en organisasjon som kontinuerlig forbedrer sin evne til å skape sin egen framtid." Vi legger derfor vekt på at personalet utvikler sine evner og bygger sin kapasitet slik at barna møter omsorgsfulle og kompetente ansatte.

Våre metoder for å opprettholde en lærende organisasjon:

- Faglig påfyll, refleksjoner og jevnlig evalueringer på alle møter.
- Forskningsbasert kompetanseheving gjennom CLASS og Barnet først.
- Årlig ekstern og intern observasjon av en CLASS- observatør som er med på å styrke kvalitetsarbeidet vårt.
- Kontinuerlig arbeid med tilbakemeldingskulturen som skal bidra til læring og utvikling i personalet.
- Veiledning.
- Lærende møter.

Planlegging

«Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen, og skal være utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 37).

Våre metoder for planlegging:

- Ledermøter brukes til faglig utvikling og felles planlegging på tvers av avdelinger.
- Årsplanen skrives i samarbeid med pedagogene.
- Vi følger FUS sin implementering for Barnet først.
- Gjennom månedlige personalmøter og fem planleggingsdager i året sikrer vi at alle ansatte bidrar aktivt til planlegging og utvikling i barnehagen.

Vurdering

«Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Barnets trivsel og allsidige utvikling skal observeres og vurderes fortløpende, med utgangspunkt i barnets individuelle forutsetninger og kunnskap om barns utvikling og behov. Barnets erfaringer og synspunkter skal inngå i vurderingsgrunnlaget.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 38).

Våre metoder for vurdering:

- Årlig vurdering gjennom en CLASS observasjon som gjennomføres av ekstern observatør.
- Årlige interne observasjoner av våre egne observatører innenfor CLASS.
- Foreldreundersøkelsen som sendes ut av UDIR.
- Interne evalueringer etter endte perioder og temaer.

Dokumentasjon

«Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 39).

Våre metoder for dokumentasjon:

- Pedagogisk dokumentasjon som månedsbrev, dagen i dag eller annen type dokumentasjon brukes for å synliggjøre prosessene i barnas lek, kreative uttrykk, undring og sosiale kompetanse.
- Personalet reflekterer rundt praksis på ledermøter, personalmøter og avdelingsmøter. Dette gir rom for konstruktive tilbakemeldinger og en god faglig videreutvikling.
- Bilder fra hverdagen på Mykid som kan brukes til refleksjon sammen med barna og ut til foreldre.

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

«Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Inkludering i barnehagen handler også om tilrettelegging for sosial deltakelse. Hvis det er grunn til å tro at barnets behov ikke kan dekkes innenfor det allmennpedagogiske tilbudet, skal barnehagen opplyse foreldrene om retten til å kreve en sakkyndig vurdering av om barnet har behov for spesialpedagogisk hjelp.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 40).

Våre metoder for tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet:

- Dersom barnehagen eller foreldrene er bekymret for et barns utvikling, kan barnehagen gjøre en særskilt kartlegging for å avklare behov for samarbeid med eksterne hjelpeinstanser.
- Vi har nært samarbeid med barnas hjem og andre hjelpeinstanser.
- Barna deles ofte i små grupper.
- Vi har en fleksibel dagsrytme, noe som bidrar til å skape en trygg ramme for lek og utfoldelse.
- Vi har et inkluderende miljø med plass til alle barn.

9. BARNEHAGENS FAGOMRÅDER

Barnehagen har 7 ulike fagområder:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

«Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 47).

Våre metoder for å ivareta rammeplanens hensikt med fagområdene:

- Vi utarbeider planer som sikrer at barna får varierte erfaringer, opplevelser og kunnskap innen alle fagområdene i rammeplanen.
- Fagområdene integreres i barnas lek, interesser og hverdagsaktiviteter gjennom bruk av ulike materialer, bøker, musikk, samtaler, utforskning og kreative aktiviteter.
- Vi legger til rette for undring, nysgjerrighet, utforskning og læring gjennom både spontane og planlagte pedagogiske aktiviteter.
- Barnas lek, interesser og medvirkning er et viktig utgangspunkt for arbeidet med fagområdene i hverdagen.
- Vi ønsker å skape et inspirerende læringsmiljø der barna får oppleve mestring, glede og utvikling gjennom varierte erfaringer og opplevelser.

